

Erref. kodea: LAF-209-099

Izenburua: Pierre Guillaume de
Lavieuxvilleren inguruko ikerketa

Map de la Vieuxville.

Pierre Guillaume de la Vieuxville
(1682-1734)

P. G. de la Vieuxville aituen semetarik zen. Arabasetan izan zituen maket, dute eta gureak Erantzuko eno goren aholkuzale eta zerbiltzari. Bera ez zen batere ahoregore - Elizari osohi emana zen, Arta Sainduaren osohi meneko.

Fleury kardinala ministroak Baionako apezpikutzat hartatu zutenarik, la Vieuxville jauna Nantes-ko katalunjeen buru zagon, 1728-ko martxoan. Parisen sagaratu zuten ondoko abuztuaren hugoian. Ez zen Baionarak etorri 1729-ko ekainean bai zik, Anarlean bitatu zituen tokalzen zitzaion diosesko berriak Ez ziren hobereenetarik.

Druilhet apezpiku zenak hugo urte iragan zituen Baionako elizaren buru. Gizon bitulz onetua zen, atulzetua, fede sainduz belea, koimara jansenisten izurriak kotsakua zuen eta ez zuen gemenik achi, ez bere buruaren xantelzako, ez bere meneko apezzen bide onen gidatze. Gizon horien naziren bai hirian bai eskualdean bereziki katalunje, fraile eta erretor zaharretan apez, molto bat Alessandro zazpi gurenenaren sineste-araua ez onkaratu nahiz, Eliz-Biltzar nagusi bati hel egiten ziotenak eta Vatgenitus buldari berez izena eman nahi ez zutenak.

Baionan gabe, apezpiku berriak, arantekuz, entzatu nahi utzi zuen bere apez guzrien bide onerak biltz erak. Gehienak jantzi zitzaion, bereziki apez xehe eta erretadun xumeak. Katalunje eta katalunjetan katalunje eta erretor gabe gerurat uzatu zuten berez ihardespenn.

Apezpikua diosesan sartu bezain sarri, ibititzen herri-herri apezlegiz apezlegi, berak bere begiz gauzen eta jendeen berri biltzeko. Ohartu zen apez askuren ez jakinaraz eta kalixima eskasaz, jai ez zirenera debekatu zaien kofesalza, ~~haz~~ medikalza eta haurren eskolalza.

Para gogun batzu gutun zigilatuak urrun-arazi zituen eskutik-hentatik.
Orduliki goguan hartu zuen bi kalixima berri aser-araziko ~~gogun~~
zituetan, bata giritino argituentzat, bertzen arrententzat, bai
frantsesez, bai euskaraz.

1733-an argitarat eman zen euskaraz Bayonako Ofiziala
Bigarren Kalixima = 462 orrialde; 1. apezthiaren
maronendua; 2. erakortzeri zerbait ohar; 3/28 harritula;
3) ~~Ne~~ elanah; 6. meza laguntzako modua.

Nurk itzuli uti du kalixima huri frantsesetik euskarata,
Bere bibliografiaren gero Bittkouch argitalzen du Gratien
de Harozteguy (Vol 12, 213) - Ez du hantch ematen mundik
jakin duen berri huri.

Dutarat eta Saranatz-en Recherches sur la Ville et sur
l'Eglise de Bayonne, tome II Bayonne-Pau 1984, 13en huri
kurkilsen da lau aldiz (590, 591, 617 eta 618 orrialdeetan),
Sarako apezek Axular-en egunetarik hasle, Baionako
hainjakin ukon duzituzten diru-aurien Karrielara.

Hoz agertzen zaiku Gratien de Harozteguy Sarako
erretor bat, a docteur en théologie, tituluarerria = La Vientvide
eta biak babilentzat emanak zaizku eta ez daturere
susharitzat. Duzeg unean nahi dituzte gauzak antu laitu.
Bainan ez da titulu hortan kaliximari aspu.

Aldiz, Pierre Haristoy-en Les Paroisses du Pays Basque
pendant la période révolutionnaire (tome I, p. 239) gehirago
argitzen gaituzte. Sarako erretoren zerrondak, Paare
irakus dantelak, frantsesaz:

- a 1729-1752, Gratien de Harozteguy, né vers 1695, gradué
- a nommé curé de Sore en mars 1729, très estimé de son évêque.
- a On croit qu'il est le traducteur du grand catéchisme de la
- a Vientville, un peu en trois beaux basque de Sore. »

hosi bera haskeinez ere argitarazi zuten Landesetako eta Bidaxane eskualdeko
jendeari.

De Lanenbille apezpikuak eukarazko katikismo berri argitarazi zuten
1786-ean.

Erretuzione handirik ekoza, Amikuz, Landetone eta Ozi-larne
Baionako diosesan sartu berrizuzten, 1814-ean eta 1815-ean Parisen
apezpiku jaunak berri argitarazi zuten de Suarez-en eukarazko katikismo.

katolik erakleto, ez dakigu non izutia zen katikismo huri, baina
haren munitzaira bato-nabonlar izanik ere oras desberdina da Lopez-enetik
zeren katikismo ezlatadako idatzia barta eta Rodriguez zuka. Jean Etcheberr
jutsitarrak ere ~~ez~~ ezlatadako egon zuten bere liburu guzok.

Hari itoy. eg du errotien hata dela, bainan hata usle dutela
katzik. eg du lekuhorch aipatsen.

galingani lalake ea Jon Bilbaoh bertze ihurbururik
aurkitu ahem.

Zer nahi den, ~~ahem~~ Cesar Durvisin apezak diun bezala
(vie de M. Dagnone, 1861, p. 108 = "le double catichisme
manquant dans le pays et il a rendu un fort grand
service pendant plus d'un siècle entier." Hots, lagundi bi
halixima hurren beharrelan zen eta laguntza handia egin
dute hasi mende oso batez -)

1814-ean eta 1846-ean, Harzako Halixima sartu zen
euskaraz Balaenako diosesa berrian

eta Mgr d'Harzosen-ena, 1823-ean